

Ocells del Delta del Llobregat

NOTICIARI FENOLÒGIC DE LES RN DELTA DEL LLOBREGAT

Editat i recopil·lat per Ferran López i Ricard Gutiérrez

• No. 6 Novembre i Desembre 2001

Els mesos de novembre i desembre han marcat l'arribada de l'hivern al delta. En especial a partir de mitjan desembre quan una onada de fred afectà Catalunya i portà temperatures sota zero durant vuit dies al delta i les seves llacunes i neu generalitzada a la resta del país. Aquest descens de les temperatures (amb un mínim de -3°C el dia de Nadal) va comportar l'aparició d'ocells procedents de serralades veïnes i es va registrar la primera cita per al delta de Pardal Roquer *Petronia petronia* i interessants dades d'emberizids, alaudids i ocells més grans com ara un sisó i diferents tortolits. Per contra, les gelades van fer minvar el nombre de passeriformes a final de desembre i durant el gener i va marxar el bitó que hivernava al Remolar. Es registraren però arribades de contingents importants de xarxets i també un altre primer registre per al delta: una oca riallera grossa *Anser albifrons* que, acompanyada d'un grup d'oques vulgars causà interès entre els visitants de la maresma de les Filipines

• OCELLS MARINS

Un cita de Calàbria petita en l'època més o menys habitual però pocs cabussos com és també habitual a finals d'any. Tampoc s'han registrat concentracions importants de baldrigues a la costa, ja que tenim notícies que restaren a la costa valenciana durant aquests mesos. El corbmari gros continua abundant al delta fins i tot amb ocells anellats amb PVC verd (Dinamarca). El corbmari emplomallat, per contra, continua escàs però de ben segur és regular prop la costa del Garraf.

Calàbria Petita *Gavia stellata*: 1 ex. des del mirador de cal Francès el 24.11 (BIPA, SAAA).

Cabusset *Tachybaptus ruficollis*: Diferents observacions durant els dos mesos.

Cabussó Emplomallat *Podiceps cristatus*: 1 ex. a la riera de St. Climent el 17.12 (RGA, FLSA, XLBA, ARMC, P. Bescós). 2 exs. a la llacuna del Remolar el 20.12 (FLSA, JBDA, P. Bescós). 1 ex. a la maresma el 30.12 (FLSA); exs. no observats al mar.

Cabussó Coll-negre *Podiceps nigricollis*: 1 ex. a la maresma el 5.11 (P. Bescós) fins el 14.11 (P. Bescós).

1 ex. a la llacuna de la Ricarda el 13.11 (XLBA, DBRA, ACTA) i 2 exs. el 18.12 (XLBA, JBDA). 1 ex. a la riera de St. Climent el 31.12 (FLSA, RGRA, JPAA).

Baldriga sp. *Puffinus mauretanicus/yelkouan*: Uns 50 exs. davant la platja del Prat el 8.12 (XLBA, FMVB, JBDA, JJMA).

Corb Marí Gros *Phalacrocorax carbo*: Nombroses observacions durant els dos mesos a la maresma del Remolar. 72 exs., possibles migradors, sobre el terme municipal del Prat el 13.11 (XLBA, DBRA, ACTA). Fins tres ocells anellats amb PVC verd (Dinamarca) a la maresma de les Filipines el 27.12 (RGA)

Corb Marí Emplomallat *Phalacrocorax aristotelis*: 1 ex. des del mirador de cal Francès el 13.11 (RGA).

• ARDÈIDES I SIMILARS

Continua el bitó hivernant fins que les gelades el feren marxar a mitjan desembre. Segueixen agrons blancs, capons i flamencs. I destaca l'anellament d'un martinet menut en plena època hivernal.

Bitó *Botaurus stellaris*: Encara s'observa l'exemplar de finals del mes d'Octubre al canyissar de la comporta, amb 1 ex. l'11.11 (ASFA, JASA), 23.11 (DU?A), 24.11 (RGA, FLSA; JCMC, QBFA, MIBA, FMVB), 29.11 (FXSA, QBFA, FLSA), 1.12 (RS?A, BGEA, EBIA), 2.12 (R. Bastida), 4.12 (FLSA, ARMC) i 7.12 (P. Bescós, FLSA, GBCA, ANCA, FMVB). Després de les gelades de desembre desapareix (eds.)

Martinet Menut *Ixobrychus minutus*: 1 ex. mascle de 2on any anellat al Remolar el 18.12 (QBFA, DBRA, AGCB, FLSA).

Martinet de Nit *Nycticorax nycticorax*: Diferents observacions durant els dos mesos amb un màxim de 6 exs. a la maresma el 13.11 (RGA).

Martinet Ros *Ardeola ralloides*: 1 ex. a la maresma el 14.11 (P. Bescós); citació força tardana.

Martinet Blanc *Egretta garzetta*: Diferents observacions durant els mesos de novembre i desembre al Remolar. 15 exs. a la RN Ricarda-ca l'Arana el 13.11 (XLBA, DBRA, ACTA).

Agró Blanc *Egretta alba*: Es continua veient a la maresma l'ex. de finals del passat mes d'octubre fins el 4.11 (MOOA). 1 ex. a la maresma el 31.12 (RS?A).

Bernat Pescaire *Ardea cinerea*: Observacions diàries a la maresma durant els dos mesos. Un estol de 30 exs. al tram del riu Llobregat entre cal Monjo i el pont de St. Boi el 2.11 (PEGA). 13 exs. a la Ricarda el 13.11 (XLBA, DBRA, ACTA).

Capó Reial *Plegadis falcinellus*: Es continua observant l'ex. del passat mes a la maresma el 3.11 (R. Bastida).

Flamenc *Phoenicopterus ruber*: Es continua veient durant tot el novembre i desembre els exs. dels últims mesos a la maresma i bassa dels Pollancre amb un màxim de 16 exs. els dies 11.11 (P. Bescós), 12.11 (ARMC, A. León) i 13.11 (P. Bescós).

El Bitó *Botaurus stellaris* observat el 24.11 des de l'aguait de la Maresma (Foto: © Ricard Gutiérrez)

• ANÀTIDES

Temporada habitual d'anàtides amb un contingent interessant d'oques que inclouen per primer cop per al Delta del Llobregat una oca riallera grossa, una espècie certament inesperada i d'identificació no senzilla en el plomatge de jove que va presentar. A banda de les oques, destaca la presència d'un presumpte híbrid de coll-verd i xibec o d'uns quans xibecs vistos uns dies. Però,

es registraren un únic parell de cites de morell xocolater, van haver-hi pocs morells de plomall tot i que, per contra, és notable el grup d'ànecs marins observats a la costa que van incloure les dues espècies del gènere *Melanitta* i una observació puntual d'un exemplar de Bec de Serra mitjà.

Oca Vulgar *Anser anser*: S'afegeix un 2on ex. a la maresma el 4.11 (ARMC) fins el 7.11 (ARMC, LGSB). 4 exs. a la maresma el 8.11 (FLSA, FXSA) fins el 17.11 on apareixen un total de 16 exs. (FLSA, FXSA). A partir d'aquesta data observacions diàries d'entre 1 i 15 exs. a la maresma fins l'11.12 on s'observen un mínim de 23 exs. (DBCA, J. Piccardo) fins a finals del mes de desembre.

OCA RIALLERA GROSSA *ANSER A. ALBIFRONS*: 1 ex. jove a la maresma el 17.11 (FLSA, MMVA, X. Escobar; F. Pujol, F. Pujol); es tracta de la 1ª citació al Delta i la 3era citació a Catalunya. L'ex. es continua veien a la maresma i bassa dels Pollancre, i fins i tot, sobrevolant la llacuna del Remolar direcció La Ricarda, durant la resta del mes de novembre i tot el desembre (Inf. FLSA).

L'oca riallera grossa *Anser albifrons* de primer hivern. Noteu la cara i dors molt foscos, el tamany petit i en general l'estructura lleugerament diferent de la de les oques vulgars, especialment pel que fa al cap. (Foto © Ferran López)

Ànec Blanc *Tadorna tadorna*: 2 exs. a la maresma el 4.11 (ARMC) fins el 10.11 on s'afegei un 3er ex. (JBDA, K. Vamosi). 8 exs. a la maresma l'11.11 (ARMC). A partir d'aquesta data observacions diàries a la maresma i bassa dels Pollancre d'entre 1 i 8 exs. fins finals del mes de desembre. 3 exs. a cal Tet el 13.11 (XLBA, DBRA, ACTA). 3 exs. a cal Dalit el 18.12 (XLBA, JBDA) fins el 19.12 als camps de cal Roc (FGPA); llocs inusuals.

Ànec Xiulador *Anas penelope*: Diferents observacions durant els dos mesos amb un màxim de 30 exs. només a la maresma el 17.12 (RGBA, FLSA, XLBA, ARMC, P. Bescós). Uns 100 exs. a la llacuna de la Ricarda el 18.12 (XLBA, JBDA).

Ànec Grisè *Anas strepera*: Observacions diàries durant els mesos de novembre i desembre amb un màxim de 10 exs. a la maresma més 16 exs. a la Vidaleta el 13.11 (FLSA). 3 exs. a la llacuna de la Ricarda el 18.12 (XLBA, JBDA).

Xarxet Comú *Anas crecca*: Nombroses observacions durant els dos mesos a la maresma i bassa dels Pollancre destacant un total de més de 1200 exs. el 27.12 a la maresma (RGBA) o 412 exs. el 31.12 (FLSA).

Ànec Collverd *Anas platyrhynchos*: Observacions diàries durant els dos mesos.

Híbrid Collverd x Xibec *Anas platyrhynchos x Netta rufina*: 1 ex. mascle a la bassa dels Pollancre el 18.12 (FLSA, QBFA, DBRA, AGCB, P. Bescós).

Ànec Cuallarg *Anas acuta*: Diferents observacions a la maresma del Remolar durant els dos mesos amb un màxim de 40 exs. a la bassa dels Pollancre el 17.12 (RGBA, FLSA, XLBA, ARMC, P. Bescós). 2 exs. a la llacuna de la Ricarda el 13.11 (XLBA, DBRA, ACTA).

Ànec Cullerot *Anas clypeata*: Observacions diàries a la maresma i bassa dels Pollancre durant els dos

mesos. 17 exs. a la llacuna de la Ricarda el 13.11 (XLBA, DBRA, ACTA).

Xibec *Netta rufina*: 2 exs. a la bassa dels Pollancrel el 26.11 (ARMC). 10 exs. a la maresma el 14.12 (P. Bescós).

Morell Cap-roig *Aythya ferina*: La majoria de les citacions fan referència a la riera de St. Climent. 10 exs. a la maresma el 6.11 (FLSA). 9 exs. a la riera de St. Climent el 16.12 (ARMC). Cal mencionar que en rares ocasions es prospecta la riera de St. Climent en la seva totalitat, i això, esdeve una manca del nombre d'espècies freqüents a la zona com és el cas del gènere *Aythya*. 7 exs. a la llacuna de la Ricarda el 13.11 (XLBA, DBRA, ACTA).

Morell de Plomall *Aythya fuligula*: 10 exs. a la maresma el 17.11 (FXSA, RGBA, FLSA). 2 exs. a la riera de St. Climent i 1 ex. a la maresma l'1.12 (FLSA, MMVA, X. Escobar). A partir d'aquesta data

observacions d'entre 1 i 3 exs. a la riera de St. Climent fins a finals del mes de desembre.

Morell Xocolater *Aythya nyroca*: 2 exs. (mascle i femella) a la bassa dels Pollancrel el 14.11 (FLSA). 1 ex. a la bassa dels Pollancrel el 18.11 (ARMC).

Ane Negre *Melanitta nigra*: Diferents observacions durant els dos mesos a la platja del Remolar amb un màxim de 28 exs. des del mirador de Cal Francès el 17.12 (RGBA, FLSA, XLBA, ARMC, P. Bescós).

Ane Fosc *Melanitta fusca*: Diferents observacions durant els dos mesos a la platja del Remolar amb un màxim de 5 exs. des del mirador de Cal Francès el 30.12 (VPRA).

Bec de Serra Mitjà *Mergus serrator*: 1 ex. des de la platja del Remolar el 8.12 (com. pers. XLBA).

El presumpte híbrid de coll-verd i xibec. Noteu que el bec té tons vermellors, el perfil també és diferent, en el coll s'aprecien tons blancs prop la base i els flancs tenen un disseny proper al del xibec. (Foto © Ferran López)

• RAPINYAIRES

La panoràmica hivernal ve dominada per les arpelles presents en la seva única localitat regular de tota la demarcació de Barcelona. També torna a ser observat l'aligot 'blanc' que provoca confusions amb aligot calçat i àguila pescadora però, a diferència d'anys anteriors i trencant una sèrie de més de sis anys seguits, no s'observa cap àguila calçada hivernant.

Arpella Vulgar *Circus aeruginosus*: Diferents observacions durant els dos mesos amb un màxim de 9 exs. a la maresma el 5.11 (ARMC). 2 exs. amb marques negre a les ales alliberats del Centre de Recuperació de Torreferrussa el 27.11 (J. Mainé; FLSA, ARMC).

Esparver Vulgar *Accipiter nisus*: 1 ex. a la Ricarda el 13.11 (XLBA, DBRA, ACTA). 1 ex. sobre l'estació Biològica del Remolar el 17.12 i 18.12 (FLSA).

Aligot Vulgar *Buteo buteo*: Entre 2-3 exs. hivernants a la Reserva del Remolar durant els dos mesos (Inf. FLSA, FXSA). Un dels exs., com ja comença a ser habitual en els últims hiverns, té una coloració molt pàl·lida que pot portar a confusions amb l'Aligot Calçat *Buteo lagopus*. Entre 4 i 5 exs. a la RN de la Ricarda-ca l'Arana el 13.11 (XLBA, DBRA, ACTA).

Àliga Cuabarrada *Hieraetus fasciatus*: 2 exs. sobre el Remolar el 10.11 (OCVA).

Àliga Pescadora *Pandion haliaetus*: 1 ex. jove a la maresma l'1.11 (FLSA).

Esmerla *Falco columbarius*: 1 ex. sobre la bassa dels Pollancrel l'1.12 (FLSA).

Xorriquer Comú *Falco tinnunculus*: Observacions d'1 ex. a la maresma durant els dos mesos (Inf. FLSA).

Falcó Pelegrí *Falco peregrinus*: 1 ex. adult sobre l'estació biològica el 28.11 (FLSA) i a la bassa dels Pollancrel el 30.11 (FLSA). 1 ex. adult sobre la Vidala el 18.12 (FLSA, DBRA, AGCB) i sobre la Ricarda (XLBA, JBDA).

• RAL·LIDS FINS A GRUES

Interessantíssima observació de sisó a la platja, essent aquesta espècie una veritable raresa al Delta del Llobregat amb només un grapat de cites totes dels darrers anys. Pel que fa a la polla blava ja és una espècie que, malgrat escassa, s'observa amb regularitat a la maresma de les Filipines on recordem va criar per primer cop aquest any 2001.

Rascló *Rallus aquaticus*: Diferents observacions durant els dos mesos amb cap màxim destacable.

Polla Blava *Porphyrio porphyrio*: Intent de còpula a la maresma el 3.12 (P. Bescós). Diferents observacions a la bassa dels Pollancrel, camp de futbol i maresma durant els dos mesos amb un màxim de 5 exs. el 16.12 (ARMC) i 18.12 (FLSA, P. Bescós).

Fotja Vulgar *Fulica atra*: Observacions diàries.

Sisó *Tetrax tetrax*: 1 ex. femella a la platja del Remolar el 3.11 (R. Bastida).

Grua *Grus grus*: 1 ex. a cal Dalit el 18.12 (XLBA, JBDA). 1 ex. sobre la maresma el 19.12 (FLSA, P. Bescós, QBFA), observat també el mateix dia als Prats de cal Tèl (FGPA).

• LIMÍCOLES

Els freds de mitjan desembre portaren becades i torlits com ho reflecteixen les dades recollides, sempre mínimes en el cas de les becades ateses les costums de l'espècie.

Arriba el grup hivernant de territs tres-dits a la platja i desapareixen els darrers migrants a principis de novembre.

Bec d'Alena *Recurvirostra avosetta*: 3 exs. a la bassa dels Pollancrel el 4.11 (ARMC).

Torlit *Burhinus oedipnemus*: 1 ex. a cal Nani el 13.11 (DBRA). 1 ex. a la platja del Remolar el 17.12 (RGBA, FLSA, XLBA, ARMC, P. Bescós). 2 exs. a la platja del Remolar el 28.12 (com. pers. ARMC).

Daurada Grossa *Pluvialis apricaria*: 5 exs. a la maresma el 7.11 (LGSB). Entre 150 i 200 exs. en un estol sobre l'aeroport el 19.11 (FLSA, P. Bescós). 300 exs. sobre l'aeroport en un estol el 21.11 (FLSA); augment d'exemplars.

Fredeluga *Vanellus vanellus*: Observacions diàries de grans estols sobre l'aeroport i petits estols a la maresma durant els dos mesos (Inf. FLSA).

Territ Tresdits *Calidris alba*: Mínim 15 exs. a la desembocadura de la riera de St. Climent el 25.11 (F. Pujol). 19 exs. a la platja del Prat el 8.12 (XLBA, FMVB, JBDA, JJMA). 1 ex. a la maresma el 27.12 (FLSA); lloc inusual. Un màxim de 20 exs. a la platja del Remolar el 30.12 (VPRA).

Territ Beclarg *Calidris ferruginea*: 1 ex. a la maresma l'1.11 (P. Bescós); darrera citació de pas postnupcial.

Territ Variant *Calidris alpina*: 2 exs. a la maresma el 17.11 (FLSA, FXSA, RGBA) fins el 20.11 (FLSA, JCMC).

Batalaire *Philomachus pugnax*: 1 ex. a la bassa dels Pollancrel el 9.11 (FLSA); darrera citació de pas postnupcial.

Becadell Sord *Lymnocyptes minimus*: 1 ex. a la maresma el 10.11 (SSAA), 20.11 (FLSA, JCMC, FMVB, XLBA, AGCB) i 4.12 (FLSA).

Becadell Comú *Gallinago gallinago*: Observacions diàries.

Becada *Scolopax rusticola*: 2 exs. a la Ricarda el 18.12 (XLBA, JBDA). 2 exs. sobre l'estació biològica el 28.12 (FXSA).

Tètol Cuanegre *Limosa limosa*: Encara s'observa l'ex. del mes passat a la maresma el 3.11 (FLSA; P. Bescós).

Pòlit Cantaire *Numenius phaeopus*: 1 ex. alliberat del Centre de Recuperació de Torreferrussa el 5.11 (J. Mainé, FLSA, ARMC).

Becut *Numenius arquata*: 1 ex. a la maresma el 15.12 (ARMC). 1 ex. al camí de València el 18.12 (XLBA, JBDA).

Gamba Roja Pintada *Tringa erythropus*: 2 exs. a la maresma l'1.11 (P. Bescós). 3 exs. a la maresma el

3.11 (P. Bescós) fins el 30.11 a la Vidaleta (FLSA, JCCA, JLGA). 1 ex. a la maresma el 3.12 (P. Bescós).

Gamba Verda *Tringa nebularia*: 1 ex. a la maresma el 9.11 (FLSA); darrera citació de pas postnupcial.

Xivita *Tringa ochropus*: Observació d'1 ex. a la maresma durant els dos mesos (FLSA; P. Bescós).

Xivitona *Actitis hypoleucos*: Observació a la maresma d'1 ex. durant pràcticament cada dia fins l'11.12 (P. Bescós; FLSA) amb un màxim de 3 exs. el 17.11 i 21.11(FLSA).

- **PARÀSITS, LARIDS, XATRACS I GAVOTS**

Els grups de gavina capnegra estan lluny de les àrees més visitades pel públic, cap el Prat de Llobregat, pel que no apareixen al resum. Destaquen aquests mesos les cites de gavina corsa, sempre escassa a l'hivern, la de gavineta de tres dits i la cita tardana de paràsit cuaample en una sortida en barca pel litoral que no produeix cap altra cita d'especial interès.

Paràsit Cuaample *Stercorarius pomarinus*: Cita tardana: un ocell va ser vist a 2.5 milles de la costa del delta, davant de Gavà, volant cap el sud el 4.12 (RGBA, EGPA, FSEB, D.Garcia Ferré)

Gavina Capnegra *Larus melanocephalus*: Uns 60 exs. des del mirador de cal Francès el 29.11 (FLSA).

Gavina Corsa *Larus audouinii*: 1 ex. des del mirador de cal Francès el 29.11 (FLSA). 1 ex. a la platja de ca l'Arana el 18.12 (XLBA, JBDA).

Gavià de potes grogues *Larus cachinnans*: Uns 3.000 exs. des del mirador de cal Francès el 29.11 (FLSA).

Gavineta de Tres Dits *Rissa trydactyla*: 1 ex. juvenil a la maresma el 10.11 (XLBA, FLSA, FMVB)

Xatrac Beclarg *Sterna sandvicensis*: Poques observacions durant els dos mesos.

Gavot *Alca torda*: Diferents observacions a la platja del Remolar amb un màxim de 10 exs. el 18.12 (FLSA, DBRA, AGCB, QBFA).

- **COLOMS A FALCIOTS**

Cada cop es veuen més tudons des de la Reserva del Remolar, on recordem que fa cinc anys era fins i tot una raresa.

Tudó *Columba palumbus*: 22 exs. sobre el pins de Gavà el 4.11 (M. Caamaño). Un estol de 47 exs. aturats a la bassa dels Pollancrel el 27.11 (FLSA).

Xot *Otus scops*: 1 ex. escoltat al Remolar el 3.11 (FMVB); citació tardana.

- **BLAUETS A PICOTS**

Interessant dada hivernal de colltort en una zona on és sempre escassa aquesta espècie.

Blauet *Alcedo atthis*: Diferents observacions a la maresma durant els dos mesos. Un total de 15 exs. capturats durant la campanya d'anellament de novembre i desembre (QBFA) (*).

Puput *Upupa epops*: Entre 4 i 5 exs. hivernants a la Reserva del Remolar durant els dos mesos (Inf. AMLA, FLSA).

Colltort *Jynx torquilla*: 1 ex. als itineraris el 26.11 (LGSB; P. Bescós).

- **ALAUDIDS, ORENETES I TITELLES**

Les fredorades del desembre també provoquen una entrada de cotoliu que es desplacen des de les seves àrees interiors habituals cap a la costa. A banda de la cita del 17.12 hi ha d'altres escasses observacions en dies successius.

Cotoliu *Lullula arborea*: 5 exs. als camps de Gavà el 17.12 (RGBA, FLSA, XLBA, ARMC, P. Bescós); entrada d'exs. provocada per l'onada de fred.

Alosa Vulgar *Alauda arvensis*: Mínim 200 exs. a uns camps adjacents a la carretera de l'Aeroport el 13.11 (XLBA, DBRA, ACTA).

Titella *Anthus pratensis*: Observacions diàries.

Grasset de Muntanya *Anthus spinoletta*: Observacions diàries.

Cuereta Torrentera *Motacilla cinerea*: Poques citacions durant els dos mesos.

Cuereta Blanca *Motacilla alba*: Observacions diàries.

- **TÚRDIDS**

Destaquen les cites de griva cerdana i tord ala-roig. A diferència d'altres grups, les gelades del desembre no van provocar cap entrada de tords, més aviat una davallada d'ocells en general.

Cargolet *Troglodytes troglodytes*: Observacions gairebé diàries pels itineraris dels aguaitos durant els dos mesos (Inf. FLSA).

Pardal de Bardissa *Prunella modularis*: 1 ex. reclamant a la bassa dels Pollancrel el 19.11 (FLSA). Molt poques citacions al Delta.

Pit-roig *Erithacus rubecula*: Observacions diàries. 81 exs. capturats per l'anellament al Remolar dels quals 56 exs. són recuperacions en un total de 12 dies de campanya durant els dos mesos (QBFA) (*).

Cotxa Blava *Luscinia svecica*: 4 exs. capturats per l'anellament al Remolar durant els dos mesos (QBFA) (*).

Bitxac Comú *Saxicola torquata*: Observacions diàries.

Griva Cerdana *Turdus pilaris*: 1 ex. als itineraris el 19.12 (AWCA).

Tord Comú *Turdus philomelos*: 6 exs. capturats per l'anellament al Remolar durant els dos mesos (QBFA) (*).

Tord Ala-roig *Turdus iliacus*: 1 ex. sobre la Vidala el 17.12 (FLSA) i 18.12 (FLSA, DBRA)

- **SÍLVIDS**

Baixada generalitzada d'efectius a partir de mitjan desembre. Destaquen les recuperacions, que ja comencen a ser habituals, de boscarles mostatxudes foranes i la captura d'un mosquiter comú de la subespècie abietinus.

Trist *Cisticola juncidis*: Observacions diàries. Cal indicar que després de la darrera onada de fred s'ha pogut observar molt poques vegades l'espècie, fet que ens fa pensar que, la majoria dels exemplars s'han desplaçat més al sud o bé no han pogut resistir les baixes temperatures.

Boscarla Mostatxada *Acrocephalus melanopogon*: 11 exs. capturats per l'anellament durant els dos mesos (QBFA) (*); un dels exemplar anellats el dia 22.11 és una recuperació procedent del canal Vell, delta de l'Ebre.

Boscarla de Canyar *Acrocephalus scirpaceus*: 1 ex. capturat per l'anellament al Remolar el 19.11 (QBFA, FLSA); darrera citació de pas postnupcial molt tardana.

MOSQUITER COMÚ *PHYLLOSCOPUS COLLYBITA* **ABIETINUS**: 1 ex. capturat per l'anellament al Remolar el 24.11 (QBFA, FLSA). Hi ha fotografies.

Mosqueters comuns *Phylloscopus collybita*, de la subespècie nominal (esquerra) i de la subespècie *abietinus* (dreta). Aquesta darrera subespècie és més pàlida que la nominal i s'aproxima a les característiques del mosquiter siberià (raça *tristis*) però a diferència d'aquest, té tonalitats grogues per exemple a l'anell ocular, i el bec no és totalment negre (Foto: © Ferran López)

- **REIETONS FINS A LÀNIDS**

Reietó *Regulus regulus*: 2 exs. a la Ricarda el 13.11 (XLBA, DBRA, ACTA).

Mallerenga Cuallarga *Aegithalos caudatus*: Uns 10 exs. a l'itinerari del Myoporum l'1.11 (FLSA).

Mallerenga Emplomallada *Parus cristatus*: 2 exs. per l'itinerari de la bassa dels Pollancrel el 19.12

(FLSA). A partir d'aquesta data diferents observacions d'1 exemplar (inf. FLSA).

Teixidor *Remiz pendulinus*: Un total de 33 exs. capturats pe l'anellament durant els dos mesos de campanya (QBFA) (*); un dels quals era una recaptura procedent d'Alemania el 22.11 (QBFA,

FLSA, FMVB, E. Diez, O. Peñalver).

- **CÒRVIDS**

Garsa Pica pica caminant sobre el gel que es va formar a la Bassa dels Pollancre, davant de l'aguait durant els darrers dies de desembre. Les garses tot i les baixes temperatures no van mostrar cap problema en seguir explotant la zona i fins i tot 'colonitzar' les basses a través de les zones gelades (j) Foto © Ricard Gutiérrez

- **ESTORNELLS I PARDALS**

Els estornells negres passen desapercebuts entre els grups de vulgars però una atenció específica sempre produeix alguna cita.. A destacar la primera cita per al Delta del Llobregat de pardal roquer, quan un exemplar, associat a pinsans i cotolius, va ser vist prop la riera de Canyars després de les fredorades del desembre.

Estornell Negre *Sturnus unicolor*: 1 ex. a la riera de St. Climent el 18.11 (JSPC). 1 ex. a la bassa dels Pollancre el 29.11 (FLSA).

PARDAL ROQUER *Petronia petronia*: 1 ex. als camps de Gavà el 17.12 (FLSA, RGBA, XLBA, ARMC, P. Bescós); 1ª citació al Delta.

- **FRINGIL·LIDS I EMBERÍZIDS**

Que les gelades del desembre van tenir un efecte únicament sobre poblacions hivernants locals o de les muntanyes properes queda demostrat per l'arribada de sits, gratapalles i verderoles i de la resta d'espècies citades anteriorment. Fins i tot es va anellar un exemplar de gratapalles de primer hivern. Les costes del delta, doncs, van servir de refugi per a les espècies que trobaven cobertes de neu les seves àrees d'hivernada i/o residència habitual.

Lluer *Carduelis spinus*: 1 ex. als itineraris el 30.11 (JCCA). 2 exs. als itineraris el 7.12 (RGBA).

Verderola *Emberiza citrinella*: 3 exs. a la platja del Remolar els dies 15.12 (R. Bastida), 4-5 exs. el 17.12 (RGBA, FLSA, XLBA, ARMC, P. Bescós) i 18.12 (FLSA, DBRA, AGCB, QBFA). Entre 5 i 8 exs. al camí de València el 18.12 (XLBA, JBDA); observacions provocades per l'onada de fred d'aquesta espècie de la qual només es coneixien quatre observacions registrades anteriorment al Delta.

Gratapalles *Emberiza cirius*: 1 ex. al camí de València el 13.11 (XLBA, DBRA, ACTA). Un total de 15 exs. (8 exs. a la platja del Remolar, 6 exs. als camps de Gavà, i 1 ex. capturat per l'anellament al Remolar) el 17.12 (RGBA, FLSA, XLBA, ARMC, P. Bescós; QBFA). 9 exs. a cal Tet i camí de València el 18.12 (XLBA, JBDA). Forta entrada d'aquesta espècie poc freqüent a l'hivern provocada per l'onada de fred.

Sit Negre *Emberiza cia*: 1 ex. femella adulta pels itineraris del Remolar el 17.12 (RGBA), 1 ex. als pollancre de la Vidala el 21.12 (E. Gascón). 2 exs. a la riera de St. Climent el 30.12 (VPRA).

Repicatalons *Emberiza schoeniclus*: Un total de 46 exs. capturats per l'anellament al Remolar durant els dos mesos (QBFA) (*).

exs. el 20.12 (FLSA, JBDA, P. Bescós); petita entrada d'exs. a la platja provocat per l'onada de fred.

Cruixidell *Miliaria calandra*: 2 exs. a la platja del Remolar el 18.12 (FLSA, DBRA, AGCB, QBFA) i 3

Gratapalles *Emberiza cirulus* de primer hivern (fixeu-vos en el pit ratllat., que en els adults mai presenta aquest disseny en aquesta època de l'any), anellat el 17.12 a la maresma de les Filipines. És el primer anellament d'aquesta espècie al delta del Llobregat. Foto © Ferran López

EXÒTICS

Cigne Negre *Cygnus atratus*: Es continua observant l'ex. escapat de cautivitat a la maresma, Vidala antiga, Ilacuna del Remolar, Vidala i bassa dels Pollancrecs durant els dos mesos (Inf. FLSA).

Cacatúa *Cacatua galerita*: Es continua veient l'ex. dels mesos anteriors a la bassa dels Pollancrecs durant els dos mesos (Inf. FLSA).

Cotorra d'Argentina *Myopsita monachus*:

Diferents observacions durant els dos mesos.

Cotorra de Kramer *Psittacula krameri*: 1 ex. al terme del Prat el 8.12 (XLBA, FMVB, JBDA, JJMA).

Cotorra de la Patagonia *Cyanoliseus patagonus*: 4 exs. a la pineda de cal Tet el 25.11 (MPMB). 4 exs. al camí de València el 8.12 (XLBA, FMVB, JBDA, JJMA).

Bec de Corall Senegalès *Estrilda astrild*: 7 exs. a la gola de la riera de St. Climent el 29.11 (FLSA).

RESUM CLIMATOLÒGIC

Incorporem al noticiari fenològic del Delta del Llobregat un petit resum de les dades climàtiques principals de l'estació automàtica del Servei de Meteorologia de Catalunya (SMC) de Viladecans, corresponents als mesos de novembre i desembre de 2001. Si voleu més informació, consulteu la plana d'internet del SMC a <http://www.gencat.es/servmet/>

Servei Meteorològic de Catalunya

NOVEMBRE 2001

Temperatura mitjana del mes:	11,5°C
Temperatura mínima mitjana	7,9°C (absoluta 2°C el 10.11)
Temperatura màxima mitjana	16°C (absoluta 20,3°C el 2.11)
Pluja total:	92,8 mm (màxim 31,6 l el 17.11).
Dies de pluja:	7
Dies de gelada :	0

DESEMBRE 2001

Temperatura mitjana del mes:	6,5°C
Temperatura mínima mitjana	3,0°C (absoluta -3°C el 25.12)
Temperatura màxima mitjana	11,3°C (absoluta 18,7°C el 5.12)
Pluja total:	32,2 mm (màxim 15,5 l el 15.12).
Dies de pluja:	3
Dies de gelada :	8

Totes les citacions aquí recollides seran utilitzades per ampliar la fenologia dels ocells de Catalunya a través de l'Anuari d'Ornitologia de Catalunya que du a terme el Grup Català d'Anellament (GCA). Així doncs, s'utilitzarà el mateix codi de nom de l'observador amb l'intenció d'unificar i facilitar l'elaboració de futurs noticiaris. Els noms dels observadors que encara no en disposen estan a l'espera d'aclarir el seu veritable codi i evitar possibles repeticions amb altres observadors

(*) Cal explicar que la campanya d'anellament que es porta a terme a la Reserva Natural del Remolar s'efectua durant una setmana, de dilluns a dissabte, de cada un dels mesos compresos entre l'octubre i el març.

ACTA – Albert Cama	GBCA – Gerard Bota	SAAA – Sergi Arís
AGCB – Anna Gamero	JASA – Javier Aldea	VPRA – Vittorio Pedrochi
AMLA – Amadeo Molina	JBDA – Juan Becarés	XLBA – Xavier Larruy
ANCA – Antoni Nievas	JCCA – Jordi Clavell	
ARMC – Armand Ramal	JCMC – Joan Castelló	Aleix León
ASFA – Antonio Sánchez	JJMA – Jordi Jofre	Eduard Gascón
AWCA – Antonio	JLGA – Jose Angel Lahoz	Eneko Díez
Westermeyer	JPAA – Jesús Poncela	Ferran Pujol
BGEA – Bienvenido Gómez	JSPC – Jordi Sala	Francesc Pujol
BIPA – Bernat Iglesias	LGSB – Lluís Gustamante	Juan Bescós
DBCA – David Bigas	MIBA – Marc Iranzo	Joan Mainé
DBRA – Dani Burgas	MMVA – Moisés Moreno	Julia Piccardo
DU?A – David Usero	MOOA – Mike O'Neill	K. Vamossi
EBIA – Eudald Busquets	MPMB – Marc Peris	Manuel Caamaño
EGPA – Emma Guinart	OCVA – Oriol Clarabuch	Oriol Peñalver
Patiño	PEGA – Pau Esteban	Pedro Bescós
FGPA – Ferran González	QBFA – Quim Bach	Raúl Bastida
FLSA – Ferran López	RGBA – Ricard Gutiérrez	Xavier Escobar
FMVB – Francisco Macia	RGRA – Ricardo Gras	
FXSA – Francisco Javier	RS?A – Ramón Sanz	
Santaefèmia	SSAA – Sergi Sales	

Publicat el febrer de 2002. Proper nº març-abril 2002